

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

6. Illius vices, &c. Excommunicatio & Interdictum contra Ludovicum Galliæ
Regem excommunicatu, si defecerit in solutionibus Regi Angliæ promissis:
anno 1500.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74514](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74514)

Jesu Christi, & de Avis militiarum maxima cum instantia & saepenumero nobis fuit humiliter supplicatum, ut in praemissis oportune providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos qui animarum periculis ac scandalis & dissensionibus, ne eveniant, quantum cum Deo possumus, libenter obviamus, attendentes, quod Dominus noster Jesus Christus beato Petro Apostolo, cuius vices, meritis licet imparibus, tenemus in terris, nunquam tantam tribuisset potestatem, ut diceretur: Quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in caelis, & quodcumque solveris super terram, erit solutum in caelis; Nisi ipsum Petrum & ejus Successores ea potestate aliquando uti oportere indicasset, ex praemissis, & ex aliis nobis expositis causis, facta etiam super hoc, per Venerabilem Fratrem nostrum Georgium Episcopum Albanensem Cardinalem Ulixiponensem nuncupatum, de ipso Portugalliae regno oriundum, in Sacra Theologia peritissimum, ac in magnis & arduis rebus longa experientia comprobatum, vitae exemplaris & morum honestate decorum, aliisque virtutum donis, quae in eo divina propagavit clementia, multipliciter insignitum, asserentem, se de hoc plurimum informatum esse, ac ita in regnis praedictis omnino expedire, idque etiam dudum antea cum felicis recordationis Sixto V. & Innocentio VIII. Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris, dum in humanis agebant, conclusisse, qui morte praeventi ad finalem expeditionem devenire nequiverunt; Nos relatione fideli hujusmodi & instantissimis supplicationibus inclinati, & rationibus, in dictis Jesu Christi, & de Avis militiis profiteri volentes solitam & quoad continentiae votum matrimonialem, prout milites militiae Sancti Jacobi de Spatha hujusmodi emittunt professionem, emittere debeant, & ad eorum instar matrimonium alias tamen rite contrahere, & in eo postquam contractum fuerit, remanere liberè & licitè possint; Auctoritate Apostolica, & ex certa scientia, ac Apostolica Potestatis plenitudine tenore praesentium statuimus pariter & ordinamus, ac cum eis hoc dispensamus, prolem ex hujusmodi matrimoniis suscipiendam legitimam pronuntiantes; firmis tamen in reliquis institutis dictarum Jesu Christi & de Avis militiarum omnino remanentibus, non obstantibus praemissis, ac constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, statutis & consuetudinibus, stabilimentis, usibus & naturis earundem Jesu Christi & de Avis militiarum, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis &c. Datum Romae apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicae MCCCCXCVI. xii. Kal. Julii, Pontificatus nostri anno IV.

Confirmatio Militiae S. Michaelis à Rege Galliae instituta: anno 1496.

ALEXANDER EPISCOPUS.

Ad perpetuam rei memoriam.

Pro parte Charissimi in Christo Filii nostri Caroli Francorum Regis illustris nobis nuper exhibita petitio continebat, quod olim clarae memoriae Ludovicus etiam eorundem Francorum Rex ejusdem Caroli Regis genitor, tunc in humanis agens, singularis devotionis fervore accensus, cupiens promotione & defensione Fidei Catholicae, ac regni sui, totiusque Reipublicae Christianae, in honorem Sancti Michaelis Arcangeli certam militiam, seu auratam Societatem in sincera & cara fraternitate & unione mutua se perpetuo habituram, quae regalis ordo in posterum nuncuparetur, instituere, triginta sex milites seu auratos, quorum ipse seu Successores sui Francorum Reges essent Caput, haberentque superioritatem, congregavit, seu con-

gregari voluit, indixitque pro conservatione, & manutatione Societatis, fraternitatis & unionis praedictarum certa statuta nonnullasque ordinationes & consuetudines perpetuo duraturas, & deinde pro augmentatione & magnificentia dictae militiae regalis votum emisit solemne, aeternae, increatae, immensa, summae, omnipotentis, & gloriosissimae, ac individuae Trinitati Deo Patri, Deo Filio, Deo Spiritui Sancto, de erigendo, seu erigi faciendo per Romanum Pontificem pro tempore existentem, Sedemque Apostolicam ad honorem ipsius Trinitatis, intemeratae Virginis Mariae, ipsius humani generis Redemptori pie Matris, dicti S. Michaelis, totiusque Curiae Caeslestis in Capella ejusdem S. Michaelis sita in Palatio Regalis Parisiensis, in quo Parlamentum teneri consuevit in inferiori parte, & sitam prope portam introitus ipsius Palatii unum Collegium Virorum Ecclesiasticorum Saecularium, qui inibi Divinum Officium horis congruis & competentibus diurnis pariter & nocturnis decantare, pariterque celebrare deberent &c. Constituit Alexander Leges in divino cultu peragendo in ea Sacra Aedacula observandas, ac Sacerdotum munera distinguit, nec non prerogativis illustrat. Datum Romae apud Sanctum Petrum MCCCCXCVI. Idibus Novembris, Pontificatus nostri anno V.

Excommunicatio & Interdictum contra Ludovicum Galliae Regem communicatum, si defecerit in solutionibus Regi Angliae promissis; anno 1500.

ALEXANDER EPISCOPUS.

Ad futuram rei memoriam.

Illius vices licet immeriti gerentes in Terris, cuius in pace locus factus est, ad ea vigilantiae nostrae Curas libenter convertimus, per quae inter Catholicos Reges ac Principes Pacis Federa conferuntur, & Populi sibi subiecti in pulchritudine Pacis sedeant & Fiduciae Tabernaculis inhabitent, & ea quae pro hujusmodi Pace conservanda per eodem Reges providè gesta & inita comperimus, libenter, cum à nobis petitur, Apostolico munimine roboramus.

Sanè pro parte charissimi in Christo Filii nostri Ludovici Francorum Regis Christianissimi nobis nuper exhibita petitio continebat, quod. Cum olim, clarae memoriae Carolus, tunc eorundem Francorum Rex, praefati Ludovici Regis immediatus Praedecessor, dum in humanis ageret, cum Charissimo in Christo Filio nostro Henrico Angliae Rege illustri pacem & concordiam sub certis modo & forma iniens, pro adimplemento ac observatione quarundam obligationum, in quibus Charissima in Christo Filia nostra Anna Francorum Regina, & etiam tunc Britanniae Ducissa, pro Stipendiis armorum, qui eidem Annae ante contractum inter eam & praefatum Carolum Regem matrimonium ex parte dicti Henrici Regis succursum praebuerant, praefato Henrico Regi obligabantur, & etiam pro Arreragibus certorum debitorum inter recolendae memoriae Ludovicum etiam Francorum, & Eduardum Angliae Reges, dum viverent, in Tractatu de Picquigni contractorum, ac ex certis aliis causis in summa septingentarum, & quadraginta quinque millium Coronarum Auri eidem Henrico Regi, ac suis extunc imposterum Successoribus in certis tunc expressis Loco & Terminis, annuatim persolvenda, se obligasset, & extunc solutionem dictae Summae facere incepisset. Praefatus Ludovicus Rex modernus, eodem Carolo Rege, sicut Domino placuit, ab hac luce subtracto, ad Fastigium Regiae Celsitudinis immediatè assumptus, obligationem ipsam bona fide agnoscens, sub poenis obligationis formae Camerae Apostolicae, & alias se & Haeredes suos Regnum, Patrias, & Dominia ac Bona sua tunc

VI.
Ex Arch.
Ang. Ri-
mer. Tom.
12. pag.
762.

V.
Ex Cod.
Diplom.
Leibnitii
Tom. I.
Part. I.
pag. 476.

praesen-

præsentia & futura, nec non singulos subditos suos & eorum Bona obligando, promisit promissa per dictum Carolum Regem observare, & residuum dictæ summæ persolvere, & confirmationem Promissionis & Obligationis hujusmodi infra certum tunc expressum tempus à Sede Apostolica & Nobis impetrare & obtinere, appositis penis interdicti in Regnum, Patrias & Dominia sua antedicta, atque Excommunicationis in personam suam, si & quatenus promissa per eum minimè adimplerentur, prout in quibusdam litteris Patentibus ipsius Ludovici Regis desuper confectis, quas diligenter inspicere & omnia characteribus & signis, de verbo ad verbum præsentibus inseri fecimus, plenius continetur.

Quare pro parte præfati Ludovici Regis nobis fuit humiliter supplicatum, ut promissioni & obligationi prædictis pro illorum subsistentia firmiori, Robur Apostolicæ Confirmationis adjicere, aliasque in præmissis oportune providere, de Benignitate Apostolica dignaremur.

Nos igitur, qui inter cunctos Christi fideles, præsertim Catholicos Reges & Principes, pacis amoenitatem vigere & augeri, nostris potissimè temporibus supremis desideramus affectibus, quique tempus, infra quod præfens Confirmatio obtineri debebat, causa maturius procedendi, hæcenus prorogavimus, hujusmodi supplicationibus inclinati, obligationem & promissionem prædictas, ac prout illas concernunt omnia & singula in dictis patentibus litteris contenta & inde secuta quæcunque præfata, tenore præsentium approbamus & confirmamus, ac præfentis scripti patrocinio communimus.

Mandantes illas juxta dictarum litterarum patentium continentiam & tenorem, sub Excommunicationis lætæ sententiæ pena, firmiter observari, quam si idem Ludovicus Rex contrafecerit, eo ipso incurrisse noscatur, ac decernentes, præfentes litteras ad probandum plenè prorogationem prædictam ubique sufficere, nec ad id probationis alterius adminiculum requiri, irritum quoque & inane quicquid fecus his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Et nihilominus, si contingat præfatum Ludovicum Regem ejusque Hæredes aut Successores Promissioni & Obligationi præfatis contravenire.

Nos ex nunc prout ex tunc & ex tunc prout ex nunc Regnum, Patrias, & Dominia sua prædicta Ecclesiastico supponimus interdicto, tamdiu firmiter observando, donec de Debitis fuerit eidem Henrico Regi ejusque Hæredibus & Successoribus juxta dictarum Patentium Litterarum Seriem & Tenorem, realiter & cum effectu integrè satisfactum; non obstantibus Constitutionibus, Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque.

Tenor vero Litterarum Ludovici Regis hujusmodi sequitur, & est talis:

LUDOVICUS Dei gratia, Francorum Rex universis & singulis præfentes litteras inspecturis, Salutem.

Cum dudum claræ memoriæ, Charissimus Dominus Frater & Prædecessor noster Rex Carolus, quem Dominus absolvat, volens adimplere, & executioni debitè demandari ea, quæ promissa & conclusa fuerant per Tractatum Pacis, & amicitiarum inter certos Ambassadors & Commissarios Charissimi Fratris & Consanguinei nostri Henrici Angliæ Regis parte ex altera, apud Stapulas propè mare factum & conclusum in hac forma; videlicet.

Quòd pro acquietamento & redemptione obligationum, quas ipse Consanguineus noster habebat & tenebat de charissima ac dilectissima Consanguinea nostra Anna de Britannia tunc Consorte, nunc vero relicta dicti Fratris nostri Regis Caroli, ante matrimonium inter eas contractarum, quibus obligationibus dicta Consanguinea nostra promiserat solvere, & restituere eidem Regi Angliæ & suis Hæredibus omnes & singulas expensas, ac pecuniarum summas, quas ipse Rex Angliæ exposuerat,

& exinde expositurus esset pro stipendiis armatorum, & aliis oneribus & sumptibus factis & fiendis pro Exercitibus Succursu & Subsidio per dictum Fratrem nostrum Angliæ Regem diversis vicibus antedictæ Consorti suæve subditis de Britannia tunc suam partem tenentibus missis, & traditis, & etiam pro acquietamento seu redemptione obligationum, quas defunctus Eduardus Rex Angliæ habuerat per tractatum de Picquigni à quodam Ludovico Rege Progenitore dicti Fratris nostri Regis Caroli, etiam Prædecessore nostro, & pro Arreragis quinque terminorum ad summam centum & viginti quinque millium Coronarum Auri ascendentium, ipse Frater noster Rex Carolus sui que Hæredes solverent, aut solvi facerent dicto Charissimo Fratri & Consanguineo nostro Henrico Regi Angliæ & ejus Hæredibus septingenta & quadraginta quinque millia Coronarum Auri, unaquaque corona valente triginta quinque Solidos Turonenses, in terminis, modo & forma in litteris dictorum suorum Ambasciatorum latiùs contentis, & expressis, per suas patentis litteras manu sua signatas, Dat. Ambassie tertia decima mensis Decembris Anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo, & regni sui decimo, confectus fuerit & declaraverit, seque & Hæredes suos obligaverit, ac pro se & eisdem suis Hæredibus consenserit, & promiserit solvere, & deliberare, seu solvi & deliberari facere dicto Charissimo Fratri, & Consanguineo nostro Henrico Regi Angliæ, & ejus Hæredibus seu ipsius aut ipsorum Deputato, aut Deputatis dictam summam septingentarum & quadraginta quinque millium Coronarum prædicti valoris monetæ, in Regno Franciæ, tunc cursum habentis, sub modo & forma sequentibus; videlicet.

In villa Calestia, die primo mensis Majj tunc proximè futuro, viginti quinque millia Francorum in Coronis Auri valoris supradicti, uno quoque Franco valente viginti Solidos Turonenses.

Et primo die mensis Novembris ex tunc etiam proximè sequenti viginti quinque millia Francorum in Coronis Auri valoris antedicti in Villa Calestie, Et sic, de anno in annum & de termino in terminum, ipse Dominus & Frater Rex Carolus, & sui Hæredes solverent, & deliberarent, solvere, & deliberari facerent dicto Consanguineo nostro Charissimo Regi Angliæ & ejus Hæredibus, aut ejus seu eorum Deputato seu Deputatis loco & terminis prædictis, donec & quousque dicta summa septingentarum & quadraginta quinque millium Coronarum Auri plenè & integrè soluta & contentata foret, prout in dictis litteris suis plenius continetur.

Et deinde dictus Dominus & Frater noster Rex Carolus, ad executionem præmissorum supradictorum ritè procedens, solvi & deliberari fecerit annuatim prædicto Fratri & Consanguineo nostro Regi Angliæ, seu Deputatis ab eo summam quadraginta millium Francorum in Coronis Auri valoris antedicti, ac in terminis & locis, ut supra præfixis, prout per Quietantias, & Recognitiones desuper habitas latiùs apparet.

Notum facimus, quod Nos, qui post obitum dicti Domini & Fratris Prædecessorisque nostri Caroli Regis ad Regnum & Coronam Franciæ hæreditaria Successione venimus, cupientes tanquam Hæres suis debitis suis satisfacere, promissaque per eum, ut prædicitur, ad unguem complere, ob causas antedictas, & alias considerationes, in hac parte nos moventes. Deductis prius, & defalcatis de prædicta summa septingentarum, & quadraginta quinque millium Coronarum Auri, omnibus & singulis summis & solutionibus per eundem Fratrem & Prædecessorem nostrum Regem Carolum antedicto Fratri & Consanguineo nostro Charissimo Regi Angliæ, seu ejus Deputatis quolibet anno factis & solutis, de quibus constat, ut prædicitur.

Confitemur & declaramus, Nosque, & Hæredes nostros per has præfentes nomine nostro subsignatas obligamus, & pro nobis, & dictis nostris

Hæredibus consentimus & promittimus perfolvere, & deliberare, seu perfolvi & deliberari facere charissimo Fratri & Confanguineo nostro prædicto Henrico, Regi Angliæ, & ejus Hæredibus, seu ipsius aut ipsorum Deputato aut Deputatis, totum Residuum, & res tam dictæ summæ septingentarum, & quadraginta quinque millium Coronarum, unaquaque Corona valoris triginta quinque solidorum Turonensium monetæ, nunc in Regno nostro cursum habentis, secundum quod inter præfatos Fratres nostros conventum fuit, ipsumque Residuum dictæ summæ septingentarum & quadraginta quinque millium Coronarum Auri.

Nos & Hæredes nostri solvemus & deliberabimus, solve & deliberari faciemus, eidem Angliæ Regi, & ejus Hæredibus, aut ejus, seu eorum Deputato, seu Deputatis in Villa Calesia, die primo mensis Novembris proximè futuro, viginti millia Francorum in Coronis Auri, valoris supradicti, unoquoque Franco valente viginti solidos Turonenses, & primo die mensis Maij ex tunc proximè sequenti viginti quinque millia Francorum in Coronis Auri, valoris supradicti, in villa Calesiæ, & sic de anno in annum, & de termino in terminum, Nos & Hæredes Nostri solvemus & deliberabimus, solvè & deliberari faciemus dicto Confanguineo Nostro, & ejus Hæredibus, aut ejus, seu eorum Deputato, vel Deputatis, loco & terminis prædictis, donec & quousque dicta summa septingentarum & quadraginta quinque millium Coronarum Auri æstimationis prædictæ, per Nos & Hæredes Nostros, præfato Regi Angliæ & Hæredibus suis, ut prædictum est, plenè & integrè soluta & contentata fuerit.

Ad quam quidem solutionem fideliter & firmiter, sicut præmittitur, faciendam promittimus, altringuimus, & obligamus bona fide, & in Verbo Regio Nos & Hæredes Nostros Regnum, Patrias, & Dominia & Bona nostra præsentia & futura, singulos subditos nostros, ac eorum bona ubicunque reperia fuerint. Renunciantes in hac parte omni Privilegio, Cautelæ, Juris Beneficio, Exemptioni non numeratæ pecuniæ, & aliis Exceptionibus atque Defensionibus quibuscunque. Et ad omnium & singulorum præmissorum securiorem observantiam obligamus Nos, sub pœnis Cameræ Apostolicæ & per obligationem de nisi.

Et ultra, ac citra præmissa Rescriptum Apostolicum sigillo plumbeo munitum, sumptu & expensis Nostri impetrabimus & obtinebimus, ipsique Serenissimo Regi Angliæ, vel ejus Hæredibus, infra decem & octo menses, datam præsentium proximè sequentes, deliberabimus deliberare realiter faciemus, quo omnia & singula Præmissa Sedis Apostolicæ confirmabuntur auctoritate, appositis pœnis interdicti in Regnum, Patrias, & Dominia nostra antedicta, atque excommunicationis in Personam Nostram, si & quatenus omnia & singula præmissa, quantum nos concernunt, ut præfertur, minime conservaverimus & impleverimus. In quorum omnium & singulorum Præmissorum Fidem & Testimonium his præsentibus Litteris nostris patentibus, manu nostra subscriptis, Sigillum Nostrum magnum fecimus apponi, Datum Parisiis die decima quarta mensis Julii, Anno Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo octavo, & Regni Nostri primo.

Per Regem, Dominis Cardinalibus Gurciæ, ac Remensi Duce de Nemours, nobis Archiepiscopis Rothomagensi, & Bituricensi Comite de Linei, Episcopis Parisiensi & Tricensi, Dominis de Guise, Marescallo Franciæ, & aliis præsentibus,

Nulli ergò omnino hominum liceat hanc paginam nostræ Approbationis, Confirmationis, Communionis, Mandati, Decreti & Suppositionis infringere, vel ei ausu temerario contraire; Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, Indignationis Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Romæ

apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo, Pridiæ Id. Junii, Pontificatus Nostri anno octavo.

JULIUS SECUNDUS.
PONTIFEX CCXX.
ANNO DOMINI MDIII.

Julius ex Familia Roverea Sixti Quarti, ex Fratre Nepos: anno 1503. Pontifex renunciatur. Primus contra Prædecessorum consuetudinem barbam alere cœpit, quâ majorem sibi reverentiam conciliaret. Vir excelsi animi, cui quum Claves Petri non essent satis, Pauli gladio usus est ad Ecclesiasticam ditionem asserendam; novem annis Pontificatum tenuit. (*Magni Bullarii Romani Tom. I. hujus Editionis Luxemb. 1727. App. fol. 464.*)

Contra abutentes Immunitatibus Ecclesiarum in Regno Angliæ, auno 1504.

JULIUS EPISCOPUS.

Servus servorum Dei ad perpetuam rei memoriam.

Romanum decet Pontificem taliter providere, quod immunitates, quæ Ecclesiis ob Reverentiam Divini Nominis, & ad Præsidium Innocentium provida moderatione concessæ fuerunt, malis ad peiora perpetranda audaciam non præbeant, sed illas taliter moderari, quod exinde & Ecclesiis Privilegia conferrentur, & delinquentium effrenata temeritas compescatur. Sanè sicut accepimus in Regno Angliæ sæpenumero contingit, quòd rei, vel suspecti Criminis Læfæ Majestatis, Homicidæ voluntarii, publici Latrones, ac Itinerum, & publicarum viarum Effractores, & Infidiatores, ad Loca Ecclesiastica, tam secularia, quàm regularia confugiunt, confidentes, inde se propter Immunitatem Ecclesiæ concessam extrahi non posse; ac etiam postquam in locis prædictis sunt constituti, de novo etiam prædicta crimina, ac alia similia, vel peiora committere non verentur, inde exeuntes, & deinde pro eorum defensione, ne capiantur, ad dicta loca, vel alia quacunque immunitate gaudencia se retrahentes.

Nos igitur in præmissis debite providere volentes, Auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, & ordinamus, quod deinceps, quoties contigerit in dicto Regno hujusmodi Criminis Læfæ Majestatis Reos, vel suspectos ad dicta loca etiam quovis exemptionis Privilegio munita confugere, quamvis de criminibus hujusmodi, aut eorum aliquo convicti non fuerint, custodes ad custodiendum illos in dictis locis, ne inde aufugiant, deputari debeant, & si dicti Criminis Læfæ Majestatis, Rei vel Suspecti, aut Homicidæ, Latrones, vel Itinerum, & publicarum viarum Effractores seu Infidiatores, in dictis locis moram trahentes, vel inde exeuntes, de novo prædicta crimina, vel eorum aliqua, aut deteriora, vel alia similia committere præsumpserint, vel inde recedentes ad prædicta, vel alia quacunque loca etiam quacunque immunitate gaudencia confugerint, ab illis licet è extrahi, & Justitiæ committi possunt.

Non obstantibus præmissis, ac bonæ memoriæ Ottonis, & Ottoni olim in dicto Regno Apostolicæ Sedis Legatorum, in Provincialibus quoque, & Synodalibus Conciliis editis generalibus vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & Statutis, Consuetudinibus Ecclesiarum, & locorum prædictorum, & etiam Ordinum quorum illa fuerint, nec non ejusdem Regni Juramento, Confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis Privilegiis, quoque Indultis, ac Litteris Apostolicis generalibus, vel specialibus, etiam sub

quibus-

I.
Ex Arch.
Ang. Ri-
mer. Tom.
13.